

Porin perusturva – tuottavuusohjelman kustannusvaikuttavuuden arviointi

Loppuraportti

10.3.2022

- 1 Tausta ja tavoitteet
- 2 Tuottavuusohjelman toteutumisen tarkastelu
- 3 Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

Sisältö

- 1 Tausta ja tavoitteet**
- 2 Tuottavuusohjelman toteutumisen tarkastelu
- 3 Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

Hankkeessa arvioitiin tuottavuusohjelman kustannusvaikuttavuutta vuonna 2021

NHG tuki Porin perusturvaa tuottavuusohjelman suunnittelussa ja tavoitteiden asettamisessa vuonna 2019

Tavoitteet

- Selvityksen tavoitteena oli tarkastella, onko Porin perusturva kyennyt toteuttamaan tuottavuusohjelmaa aiemmin asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- Lisäksi tavoitteena oli tarkastella, onko tehdyillä toimenpiteillä saatu aikaan kustannusvaikutuksia

Menetelmät

- Kustannusvaikuttavuutta ja tuottavuusohjelmassa tehtyjä toimenpiteitä tarkasteltiin Porin perusturvan toimittamien materiaalien perusteella, mikä sisälsi tilinpäätöstiedot, suoritustiedot ja muuta materiaalia kuten dokumentit tuottavuusohjelman aikana tehdyistä kehityshankkeista. Laskennassa huomioitiin myös eräitä poikkeavia kuluja, mm. koronasta aiheutuneita kuluja
- Tuottavuusohjelman aikana tehtyjä toimenpiteitä käytiin läpi työpajassa perusturvan johdon kanssa

Tulokset ja rajaukset

- Tuloksena syntyi tuottavuusohjelman kustannusvaikuttavuuden arviointi vuodelta 2021. Hankkeessa kartoitettiin ja tuotiin yhteen tuottavuusohjelman aikana tähän asti tehdyt toimenpiteet. Lisäksi analysoitiin toimenpiteiden toiminnallisia vaikutuksia ja kustannusvaikutuksia. Näiden perusteella laadittiin ehdotus jatkokehittämisen painopisteiksi
- Tavoitteiden toteutumisen tarkastelussa on huomioitava yllättävät toiminnan muutokset, kuten koronan vaikutukset sekä kansallinen trendi mielenterveys- ja lasten ja perheiden palveluiden kysynnän kasvusta
- Lisäksi on huomioitava, että raportissa esitettyjen kulujen lisäksi koronasta on aiheutunut huomattavasti myös välillisiä kustannuksia, joita ei ole tässä raportissa eritelty. Esimerkiksi henkilöstöä on siirretty omasta perustyöstä koronaan liittyviin tehtäviin ja ikääntyneiden palvelutarpeen koetaan kasvaneen koronan aikana
- Palvelualuekohtainen jaottelu perustuu perusturvan toimittamiin tilinpäätöstietoihin. Palvelualueita on jaoteltu analyysissa tarkempiin kategorioihin (esim. kotihoito) kustannuspaikkatietojen perusteella. Analyysissa ei ole huomioitu, mikäli jotkin kulut ovat siirtyneet kustannuspaikalta toiselle vuosien 2018 ja 2021 välillä

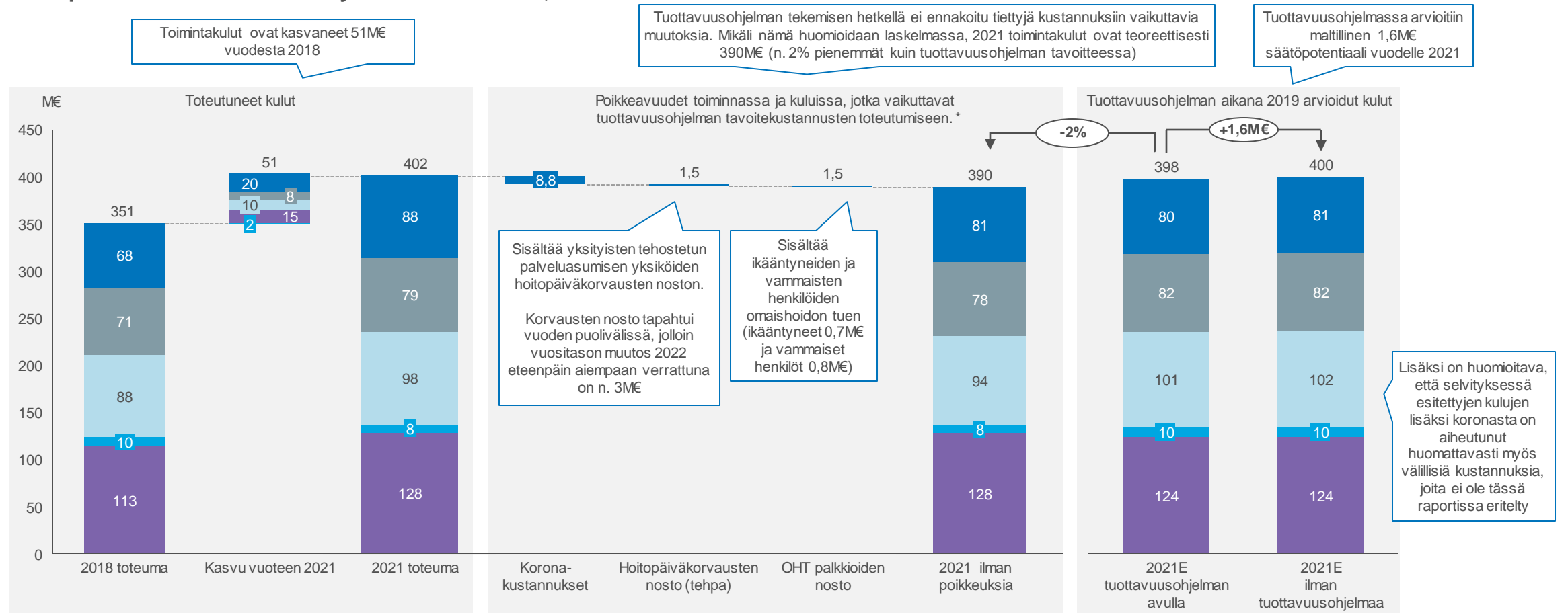
Sisältö

- 1 Tausta ja tavoitteet
- 2 Tuottavuusohjelman toteutumisen tarkastelu**
- 3 Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

Porin perusturva saavutti vuonna 2021 tuottavuusohjelman mukaisen kulukehityksen

Laskelmassa on huomioitu myös muutoksia kuluissa, joita ei osattu ennakoida tuottavuusohjelmaa tehtäessä

Porin perusturvan toimintakulut yhteensä 2018-2021, M€

■ Terveys- ja sairaalapalvelut ■ Sosiaali- ja perhepalvelut ■ Ikäihmisten palvelut ■ Yhteiset palvelut ■ Terveystuotteen ostopalvelut

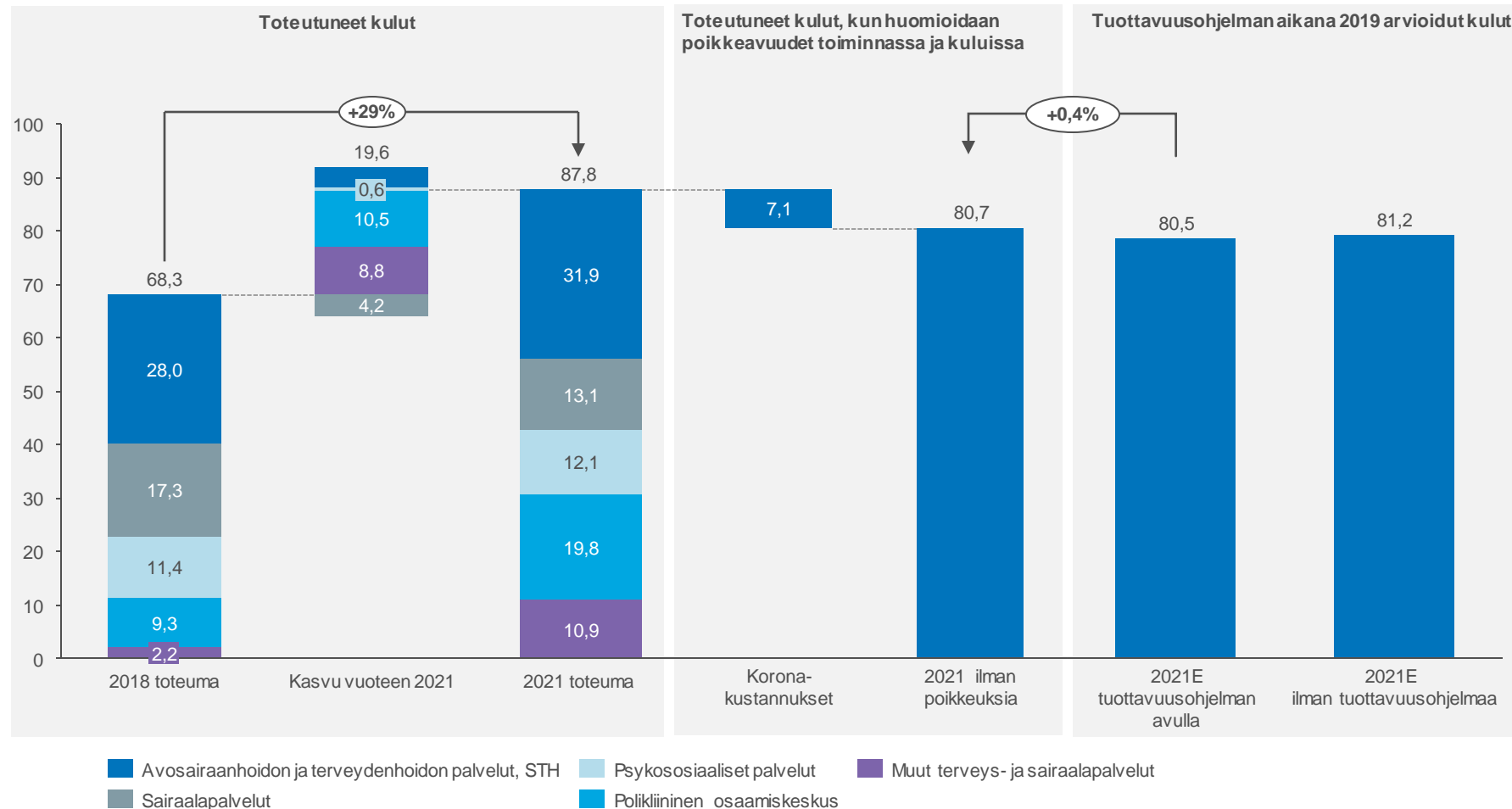
Käytetyt lyhenteet: teha = tehostettu palveluasuminen; OHT = omaishoidon tuki

*Koronakustannukset: toteutuneet korona-toimintakulut. Hoitopäiväkorvausten nosto ja OHT palkkioiden nosto: perustuu arvioon vuoden 2021 toimintakuluista, mikäli OHT palkkiot/hoitopäiväkorvaukset olisivat olleet vuoden 2018 tasolla. Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, NHG analyysi

Terveys- ja sairaalapalveluiden toimintakulut ovat tuottavuusohjelman tavoitteen mukaiset, kun toimintakuluista vähennetään koronan aiheuttamat kulut

Valtaosa koronakuluista kohdistui tälle palvelualueelle

Porin perusturvan terveys- ja sairaalapalveluiden toimintakulut 2018-2021, M€*

Toimintakulut ovat n. 0,4% tuottavuusohjelman arviota suuremmat, kun koronan vaikutukset huomioidaan

Keskisiä tuottavuusohjelman laatimisen jälkeen tehtyjä toimenpiteitä:

- Lähetekäytäntöjen kehittäminen
- Case manager-toiminnan kehittäminen
- Vuodeosastokapasiteetin pienentäminen: paikkojen vähentäminen tai osastojen muuttaminen kuntoutusyksiköiksi
- 116 117 -numeron käyttöönotto

Korona on vaikuttanut voimakkaasti toimintaan ja toiminnan kehittämiseen

Asiakasmaksulain muutos on vähentänyt maksutuottojen osuutta toimintakuluista. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen, vaikka ei näy tässä tarkastelluissa toimintakuluissa

Suoritteiden kehitys 2018-2021:

- Vuodeosastohoitopäivät -4% (lähes tavoitetasossa)
- PTH käynnit -35 000 kpl (yli tavoitetason)
- Psykososiaalisten avopalveluiden käynnit: +20% (tavoitetason vastainen kehitys)
- Psykososiaalisten asumispalvelujen ostot: +10% (tavoitetason vastainen kehitys)

Tarkastelussa huomioitava, että mm. korona on lisännyt mielenterveys- sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kysyntää valtakunnallisesti. Avopalveluiden liiallinen leikkaaminen ei ole tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista.

* Palvelualueita on jaoteltu analyysissä tarkempiin kategorioihin (esim. sairaalapalvelut) kustannuspaikkatietojen perusteella. Analyysissä ei ole huomioitu, mikäli jotkin kulut ovat siirtyneet kustannuspaikalta toiselle vuosien 2018 ja 2021 välillä. Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, NHG analyysi

Tuottavuusohjelman toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet osittain: PTH käynnit vähentyneet yli tavoitteen, vuodeosastohoitopäivät lähes tavoitteessa

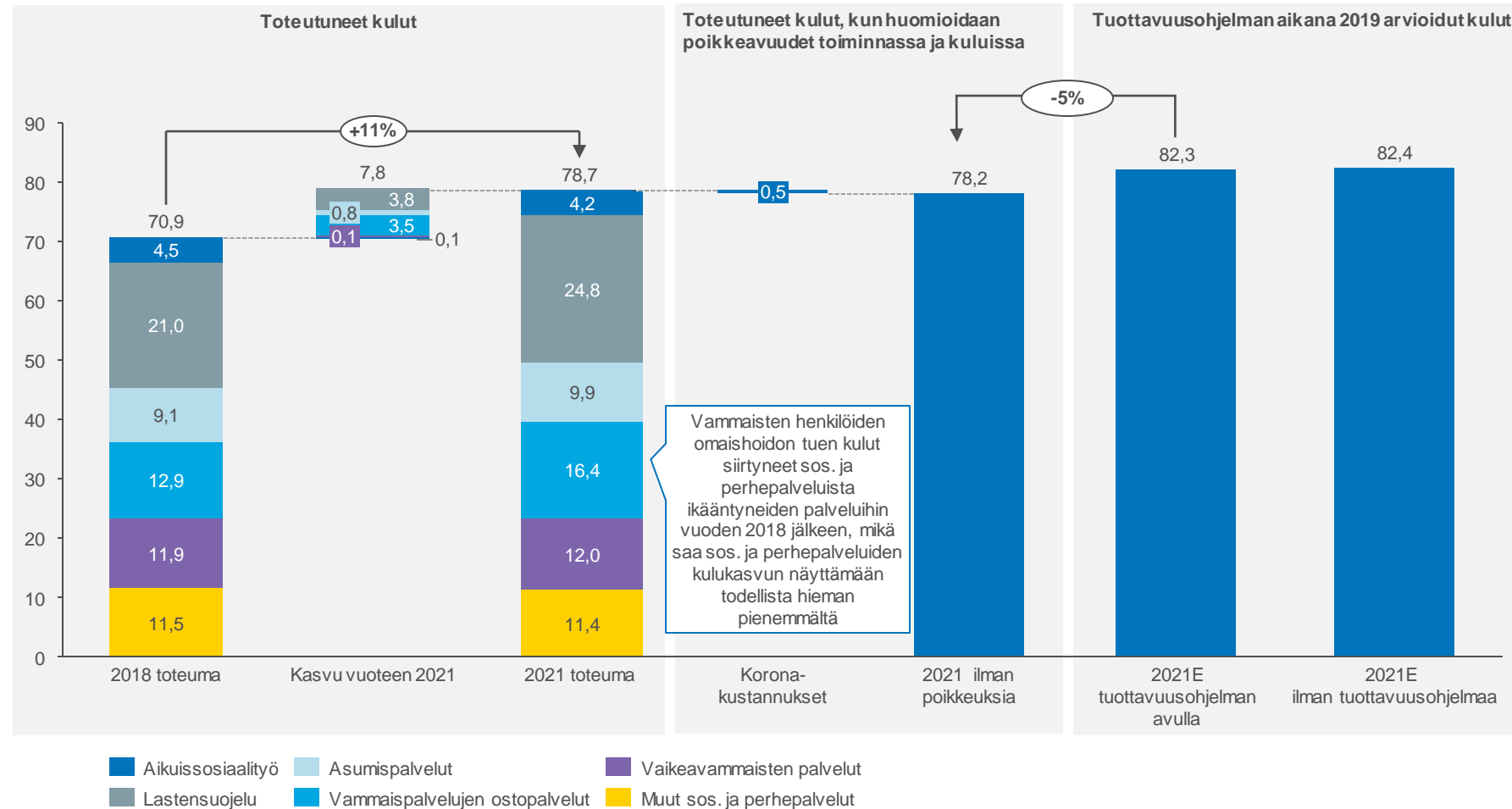
Psykososiaalisten avopalveluiden käyntimäärän kasvuun on voinut vaikuttaa koronapandemian tuoma kysynnän kasvu

Terveys- ja sairaalapalvelut: tuottavuusohjelman kustannushyödyissä huomioitujen suoritteiden kehitys 2018-2021

Suorite	NHG tuottavuusohjelman 2019 laskelman oletus käyntimäärästä ja tuottavuushyödyistä	2018 suoritetiето	2021 suoritetiето	Huomiot kehityksestä	Toteutuminen tuottavuusohjelman tavoitteisiin nähden
Vuodeosastopäivät PTH osastohoidossa	<ul style="list-style-type: none"> TK-Vuodeosastopäiviä vähennetään 15% vuoteen 2024 mennessä Bruttohyöty toteutuu asteittain ja on vuonna 2024 täysimääräinen (1,6MEUR) 	<ul style="list-style-type: none"> 75 201 hoitopäivää 	<ul style="list-style-type: none"> 72 129 hoitopäivää 	<ul style="list-style-type: none"> Muutos -4%, mikä on lähes tuottavuusohjelman mukainen Tuottavuusohjelman tavoite käyntien vähennyksestä 6% vuonna 2021 	
PTH käyntimäärät	<ul style="list-style-type: none"> PTH käynnit vähenevät 35 000kpl 	<ul style="list-style-type: none"> 209 158 käyntiä 	<ul style="list-style-type: none"> 174 171 käyntiä 	<ul style="list-style-type: none"> Käynnit vähentyneet 35 000, mikä on vuoden 2024 tavoitetasolla Tuottavuusohjelman tavoite 17 600 käynnin vähennys vuoteen 2021 mennessä 	
Psykososiaalisten avopalveluiden käynnit	<ul style="list-style-type: none"> Psykososiaalisten avopalveluiden käyntejä vähennetään 20% vuoteen 2024 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> 9 037 käyntiä 	<ul style="list-style-type: none"> 10 919 käyntiä 	<ul style="list-style-type: none"> Käyntimäärä kasvanut 20% Tuottavuusohjelman tavoite ei ole toteutunut – tavoite oli -8% vuoteen 2021 mennessä 	
Psykososiaalisten asumispalvelujen ostojen vähentyminen	<ul style="list-style-type: none"> Psykososiaalisten asumispalvelujen ostoja vähennetään 25% vuoteen 2024 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> 4,3 M€ (asiakas-palvelujen ostot KP 14120610) 	<ul style="list-style-type: none"> 4,7 M€ (asiakaspalvelujen ostot, KP 14120611-14120616) 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen ostot kasvaneet n. 10% Tuottavuusohjelman tavoite ei ole toteutunut – tavoite oli -10% vuoteen 2021 mennessä 	

Sosiaali- ja perhepalveluiden toimintakulut ovat n. 5% pienemmät kuin tuottavuusohjelman tavoitteissa

Porin perusturvan sosiaali- ja perhepalveluiden toimintakulut 2018-2021, M€*

Toimintakulut ovat n. 5% tuottavuusohjelman arviota pienemmät, kun koronan vaikutukset huomioidaan

Keskeisiä tuottavuusohjelman aikana tehtyjä toimenpiteitä:

- Koulutusta systemisen lastensuojelun menetelmistä
- Lasten ja nuorten verkkoauttamisen kehittäminen

Perusturvan laatimissa tavoitteissa myös tukiasumisen lisääminen.

Suoritteiden kehitys 2018-2021:

- Lastensuojelun perhehoidon ja ympärivuorokautisen hoidon vuorokaudet: n. +10% (tavoitetason vastainen kehitys)
- Vammaisten autetun asumisen asiakasmäärä: -31 asiakasta (yli tavoitetason)

* Palvelualueita on jaoteltu analyysissä tarkempiin kategorioihin (esim. aikuissosiaalityö) kustannuspaikkatietojen perusteella. Analyysissä ei ole huomioitu, mikäli jotkin kulut ovat siirtyneet kustannuspaikalta toiselle vuosien 2018 ja 2021 välillä. Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, NHG analyysi

Suoritteiden osalta vammaisten autetun asumisen asiakasmäärä on pienentynyt tavoitteiden mukaisesti

Sen sijaan lastensuojelun perhehoidon ja ympärivuorokautisen hoidon vuorokaudet ovat lisääntyneet tavoitteiden vastaisesti

Sosiaali- ja perhepalvelut: tuottavuusohjelman kustannushyödyissä huomioitujen suoritteiden kehitys 2018-2021

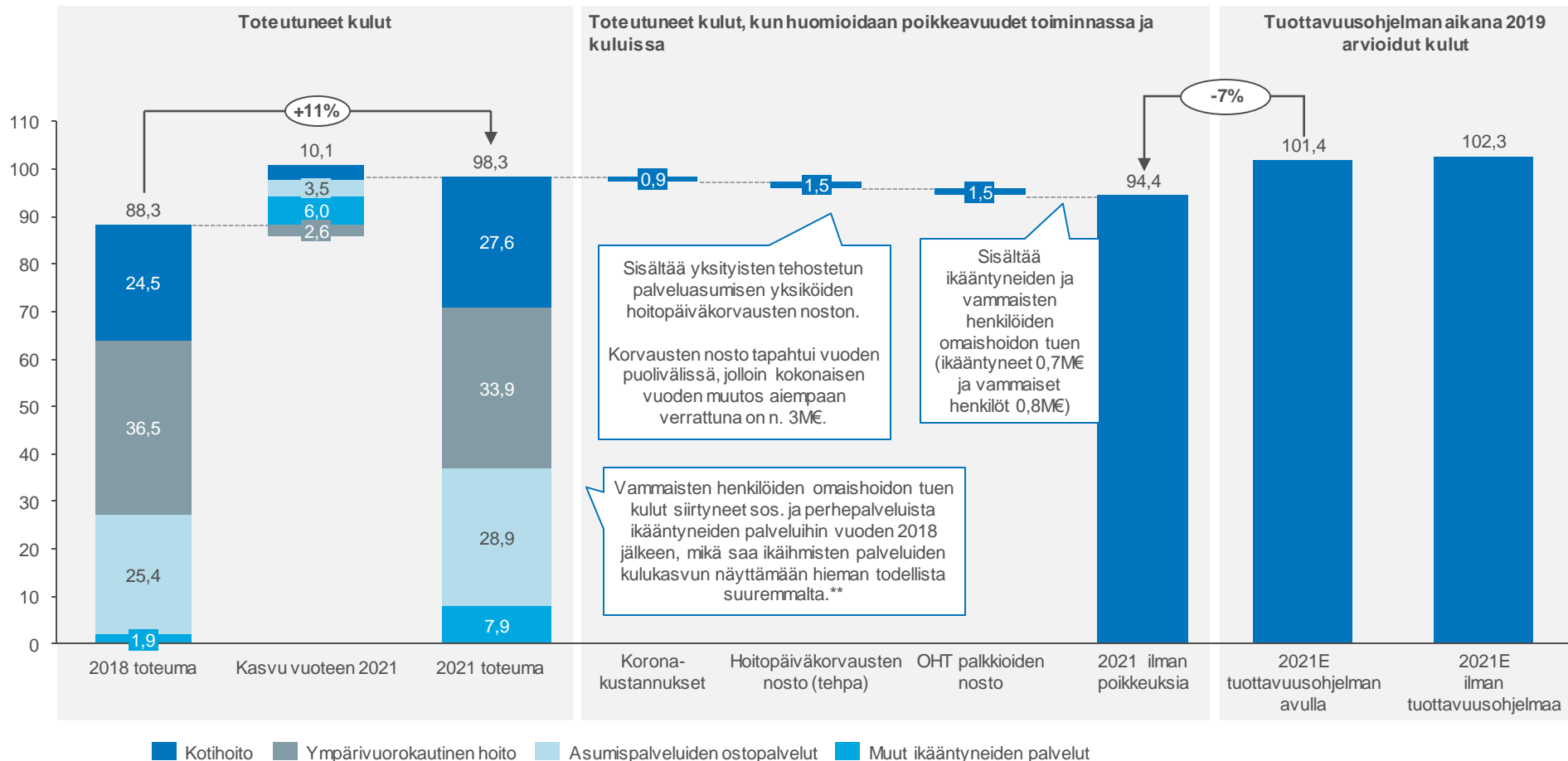
Suorite	NHG tuottavuusohjelman 2019 laskelman oletus käyntimäärästä ja tuottavuushyödyistä	2018 suoritetiето	2021 suoritetiето	Huomiot kehityksestä	Toteutuminen tuottavuusohjelman tavoitteisiin nähden
Lastensuojelun perhehoidon ja ympärivuorokautisen hoidon vuorokaudet	<ul style="list-style-type: none"> Ylätason tavoitteena palvelurakenteen keventäminen ja asiakasohjaus Tavoite lastensuojelun sijaishuollon asiakasmäärän vähennys 24% vuoteen 2024 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> Perhehoito 55 648 vrk Ympärivuorokautinen hoito 18 461 vrk 	<ul style="list-style-type: none"> Perhehoito 59 198 vrk Ympärivuorokautinen hoito 21 649 vrk 	<ul style="list-style-type: none"> Perhehoidon ja ympärivuorokautisen hoidon vuorokaudet kasvaneet yhteensä n. 10%, mikä ei ole tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaista 	
Vammaisten autetun asumisen asiakasmäärä	<ul style="list-style-type: none"> Ylätason tavoitteena palvelurakenteen keventäminen ja asiakasohjaus Tavoite -37 autetun asumisen asiakasta vuoteen 2024 mennessä Tavoite -11 autetun asiakasta vuoteen 2021 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> 184 asiakasta 	<ul style="list-style-type: none"> 153 asiakasta 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakasmäärä vähentynyt 31 asiakkaalla, mikä on yli tuottavuusohjelman vuoden 2021 tavoitteen 	

Lastensuojelun sijoituspäätökset on tehtävä mikäli kriteerit täyttyvät. Päätökset kuvaavat pahoinvointia jota on pyrittävä vähentämään ennaltaehkäisevillä palveluilla.

Ikäihmisten palveluissa toimintakulut ovat hieman pienemmät kuin tuottavuusohjelman tavoitteissa, jopa ilman huomioituja kulujen vähennyksiä

Koronakulut sekä hoitopäiväkorvausten ja OHT-palkkioiden nosto huomioitiin laskelmassa

Porin perusturvan ikäihmisten palveluiden toimintakulut 2018-2021, M€*

Toimintakulut ovat n. 7% tuottavuusohjelman arviota pienemmät, kun koronan vaikutukset huomioidaan

- Keskeisiä tuottavuusohjelman aikana tehtyjä toimenpiteitä:**
- Kotihoidon kehittäminen ympärivuorokautiseksi
 - Etähoivan pilotti ja kokeilun jatkaminen
 - Tehostetun palveluasumisen kapasiteetin vähentäminen
 - Omaishoidon tuen hoitamisen tukeminen: palkkioiden nosto, lakisääteisten vapaiden käyttömahdollisuuksien laajentaminen palvelusetelillä, uuden lyhythoitoyksikön avaaminen
 - Välimuotoisen asumisen kehittämistä on aloitettu

- Suoritteiden kehitys 2018-2021:**
- 75v täyttäneet tehostun palveluasumisen asiakkaat: vuonna 2021 peittävyys 8,4% (lähes Porin tavoitteleman 8% peittävyyden tasolla)
 - Kotihoidon etäkynnit: alle 1% (tavoitetason alapuolella, mutta toimintaa kehitetään ja laajennetaan – pilotti alkoi vasta joulukuussa 2021)

Asiaksmaksulain muutos on vähentänyt maksutuottojen suhdetta toimintakuluihin. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen, vaikka ei näy toimintakuluissa

* Palvelualueita on jaoteltu analyysissä tarkempiin kategorioihin (esim. sairaalapalvelut) kustannuspaikkatietojen perusteella. Analyysissä ei ole huomioitu, mikäli jotkin kulut ovat siirtyneet kustannuspaikalta toiselle vuosien 2018 ja 2021 välillä. ** Vammaisten omaishoidontuen toimintakulut ovat Muut ikääntyneiden palvelut -kategoriasa vuonna 2021. Ikääntyneiden omaishoidontuen kulut ovat Kotihoidon kategoriasa sekä vuonna 2018 että 2021. Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, NHG analyysi

Tehostetun palveluasumisen peittävyys on laskenut tavoitteiden mukaisesti

Kotihoidon etäkäyntien tavoite ei ole vielä toteutunut, mutta toimintaa laajennetaan joulukuun 2021 pilotin jälkeen

Ikäihmisten palvelut: tuottavuusohjelman kustannushyödyissä huomioitujen suoritteiden kehitys 2018-2021

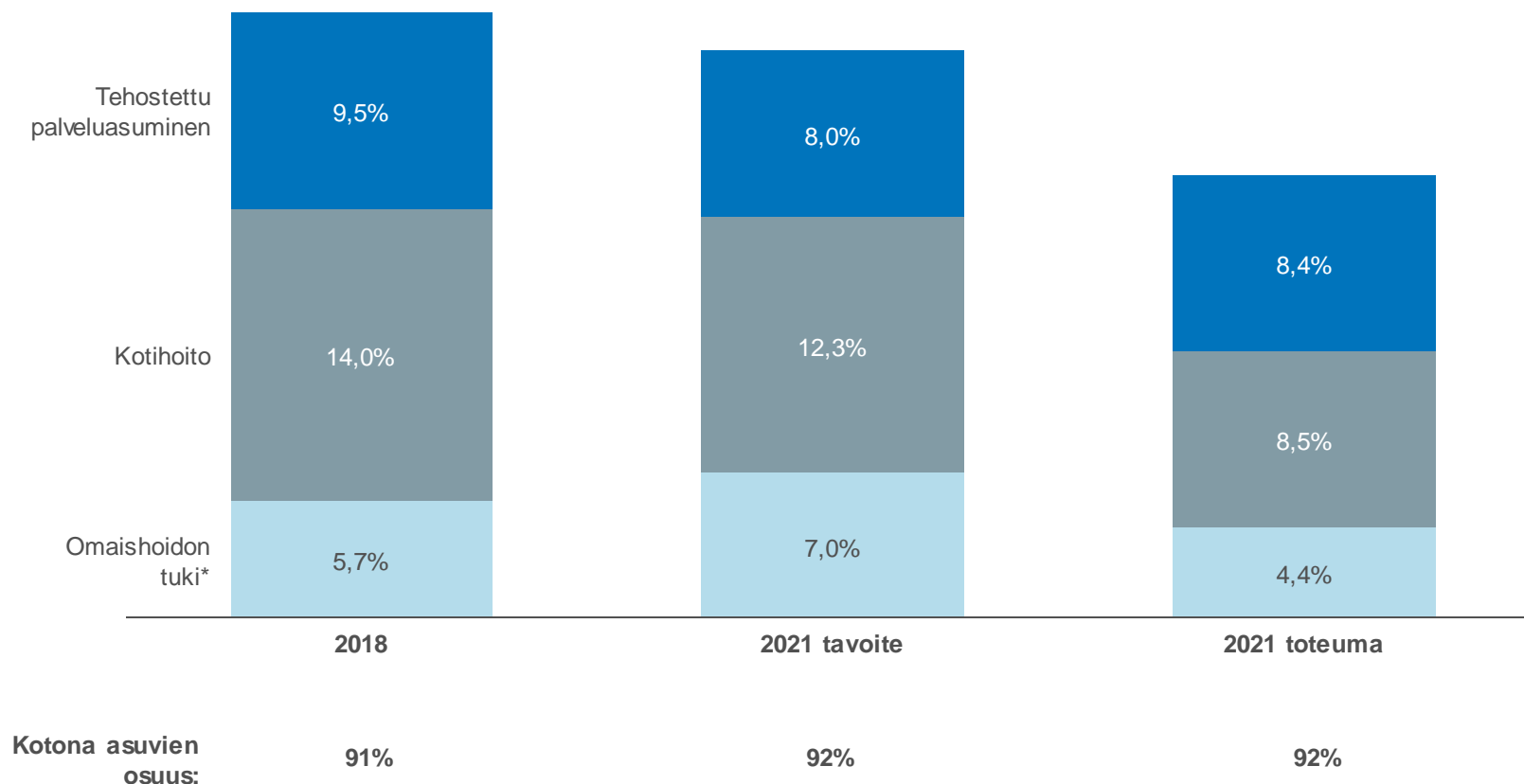
Suorite	NHG tuottavuusohjelman 2019 laskelman oletus käyntimäärästä ja tuottavuushyödyistä	2018 suoritetieto	2021 suoritetieto	Huomiot kehityksestä	Toteutuminen tuottavuusohjelman tavoitteisiin nähden
75v täyttäneet tehostun palveluasumisen asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> • Ylätavoitteena palvelurakenteen keventäminen ja asiakasohjaus • Tehostetun palveluasumisen peittävyystavoite 5% vuoteen 2024 mennessä (tavoitetaso myöhemmin täsmennetty 6%:iin) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1082 asiakasta 	<ul style="list-style-type: none"> • 1054 	<ul style="list-style-type: none"> • Peittävyys 8,4% tehostetussa palveluasumisessa vuonna 2021 • Porin asettama tavoite vuodelle 2021 oli 8% (1006 asiakasta), mikä on lähes toteutunut 	
Kotihoidon etäkäynnit	<ul style="list-style-type: none"> • Ylätavoitteena digitalisaatio: fyysisten käyntien korvaaminen osittain etäkäynteinä • 15% kotihoidon käynneistä etänä vuoteen 2024 mennessä • Tavoite 6% käynneistä etänä vuoteen 2021 mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei etäkäyntejä, n. • 1597 asiakasta (31.12) • 580 000kpl fyysisiä käyntejä 	<ul style="list-style-type: none"> • Fyysiset käynnit n. 630 000 kpl • 1061 asiakasta (31.12) • Etäkäynnit 197 kpl (joulukuussa 2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäkäyntien osuus alle 1%, mikä on vähemmän kuin tuottavuusohjelman arviossa oli • Etähoiva käynnistynyt vasta joulukuussa 2021. Tammikuussa 2022 etäkäyntejä oli 612 kpl 	

Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärän laskua selittää osaltaan se että lääkejakeluasiakkaat eivät enää 2021 kirjaudu säännöllisen kotihoidon asiakkaiksi. Myös vuoden kokonaisasiakasmäärä on laskenut vuodesta 2018, mutta maltillisemmin 2087 -> 1953 asiakasta)

Kotona asuvien osuus on kasvanut hieman vuodesta 2018 ja on tavoitetasolla

Kotihoidossa ja omaishoidon tuessa asiakasmäärät ovat tavoitetasoa alempana

Porin perusturvan ikäntyneiden palveluiden peittävyys 31.12., 2018-2021, % yli 75-vuotiaasta väestöstä

- Tehostetussa palveluasumisessa päästiin vuoden 2021 tavoitetasoon
- Kotihoidossa ja omaishoidon tuessa sen sijaan ollaan alle arvioitun tavoitetason – onko ikäihmisiä enemmän palveluiden ulkopuolella kun arvioitiin?
- Vuodelle 2024 tavoitteena on nostaa kotona asuvien osuus 94%:iin ja laskea samalla tehostetun palveluasumisen peittävyys 6%:iin

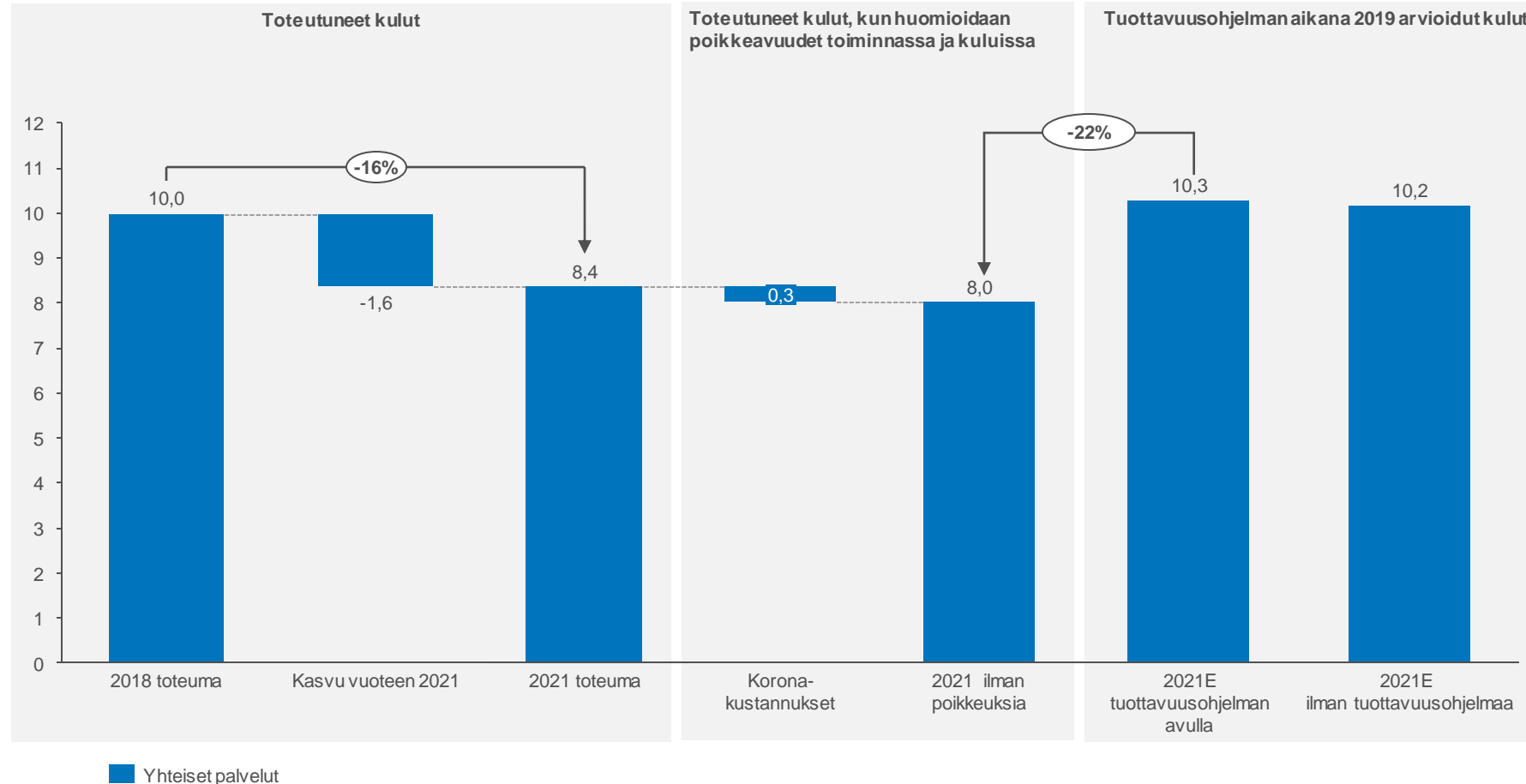
Kotona asuvien osuus käsittää muut kuin tehostetussa palveluasumisessa olevat henkilöt

* Omaishoidon tuen 2018 asiakasmäärän lähde on THL. Muut asiakasmäärät ovat Porin perusturvan toimittamia.
Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, THL, NHG analyysi

Yhteisten palveluiden toimintakulut ovat vähentyneet 3 vuodessa 15% – valtaosa tästä johtuu henkilöstökulujen vähentymisestä

Tuottavuusohjelman tavoitetoimenpiteet eivät juuri vaikuttaneet yhteisten palveluiden kulukehitykseen

Porin perusturvan yhteisten palveluiden toimintakulut 2018-2021, M€

Toimintakulut ovat n. 22% tuottavuusohjelman arviota pienemmät, kun koronan vaikutukset huomioidaan.

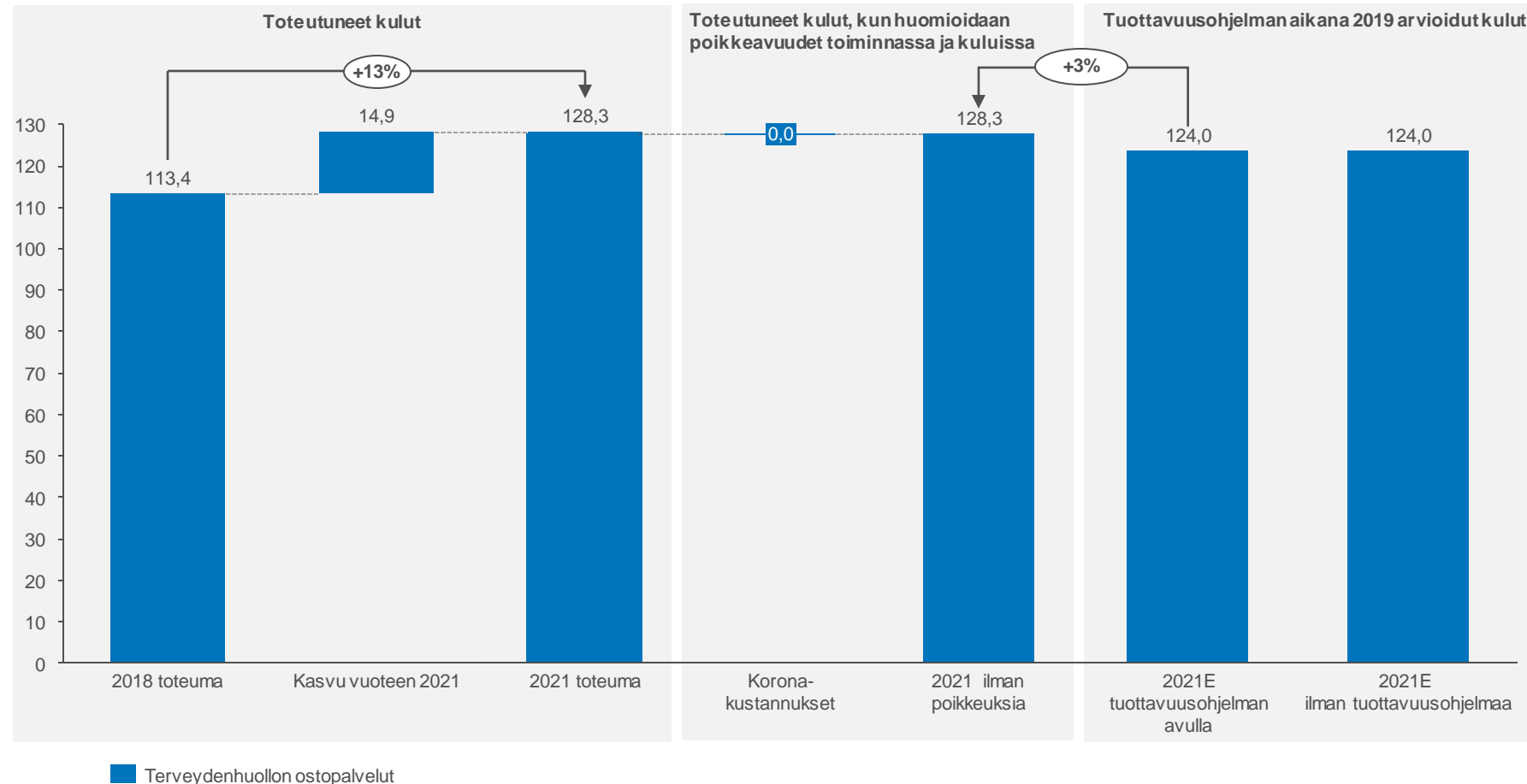
- Merkittävin syy kulujen vähentymiselle on Satasoten kulut, joita oli 2,5M€ vuonna 2018
- Lisäksi yhteisistä palveluista on siirtynyt pois 7 henkilötyövuotta (laskutus- ja maksukattohenkilöstö siirtyi Yhteisistä palveluista konsernipalveluiden alle)

Keskeisiä tuottavuusohjelman aikana tehtyjä toimenpiteitä – koskevat myös muita palvelualueita:

- Digipalveluiden kehittäminen (mm. digipalvelut kuten Omaolo ja digivälitteiset konsultaatiot, tiedolla johtaminen kuten Exreport)
- Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen (mm. työohjaus)

Terveydenhuollon ostopalveluiden kulut ovat 3% korkeammat kuin tuottavuusohjelman tavoitteessa

Porin perusturvan terveydenhuollon ostopalveluiden toimintakulut 2018-2021, M€

Toimintakulut ovat n. 3% tuottavuusohjelman arviota suuremmat, kun koronan vaikutukset huomioidaan

Perusturvan tavoitteissa on ollut lähetemäärien vähentäminen. Lähetemäärät eivät ole kuitenkaan ole laskeneet tavoitteellusti.

Perusturvan ostopalveluiden kustannuksiin vaikuttaa lisäksi Satasairaalan edistymisen oman tuottavuusohjelman toimenpanossa.

Maksutuottojen osuus toimintakuluista on vähentynyt vuodesta 2018 vuoteen 2021 – taustalla luultavasti asiakasmaksulain muutos

Suurimmat muutokset nähtävillä terveys- ja sairaalapalveluissa sekä ikääntyneiden palveluissa

Porin perusturvan maksutuottojen ja toimintakulujen kehitys 2018-2021, M€

Palvelualue	2018			2021			Vaikutus vuodelle 2021	
	Maksutuotot (€)	Toimintakulut (€)	Maksutuotot / toimintakulut (%)	Maksutuotot (€)	Toimintakulut (€)	Maksutuotot / toimintakulut (%)	Maksutuotot 21 jos osuus olisi sama kuin 2018 (€)	Ero toteutuneisiin maksutuottoihin (€)
Terveys- ja sairaalapalvelut	8,4	68,3	12 %	8,0	87,8	9 %	10,8	2,8
Sosiaali- ja perhepalvelut	1,8	70,9	3 %	2,0	78,7	3 %	2,0	0,0
Vanhushuollon palvelut	16,2	88,3	18 %	16,7	98,3	17 %	18,1	1,3
Yhteensä	26,4	227,5	12 %	26,7	264,9	10 %	30,8	4,0

Mikäli maksutuottojen osuus toimintakuluista olisi vuonna 2021 ollut sama kuin vuonna 2020, maksutuottoja olisi tullut n. 4M€ enemmän

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaisesti

Korona on luultavasti vaikuttanut myös sairauspoissaolojen määrään

Porin perusturvan maksutuottojen ja toimintakulujen kehitys 2018-2021, M€

Suorite	NHG tuottavuusohjelman 2019 laskelman oletus käyntimäärästä ja tuottavuushyödyistä	2018 suoritetieto	2021 suoritetieto	Huomiot kehityksestä	Toteutuminen tuottavuusohjelman tavoitteisiin nähden
Sairauslomapäivät / hlö	<ul style="list-style-type: none"> Tavoite vuodelle 2021 oli tuottavuusohjelma mukaan 18,4 päivää / hlö Tuottavuusohjelmassa arvioitu bruttohyöty vuodelle 2021 oli 1,1M€ 	<ul style="list-style-type: none"> 20 päivää / hlö 	<ul style="list-style-type: none"> 16,9 päivää / hlö 	<ul style="list-style-type: none"> Kehitys on tuottavuusohjelman mukaista 	

Koronatoimien arvioidaan vähentäneen infektioiden leviämistä ja henkilöstön sairastamista vuonna 2021. Vuonna 2022 sairauspoissaolojen ennakoitaan sen sijaan kasvavan voimakkaasti.

Kokonaistasolla henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista on kasvanut 2%-yksikköä kolmessa vuodessa – ostojen osuudessa ei muutoksia

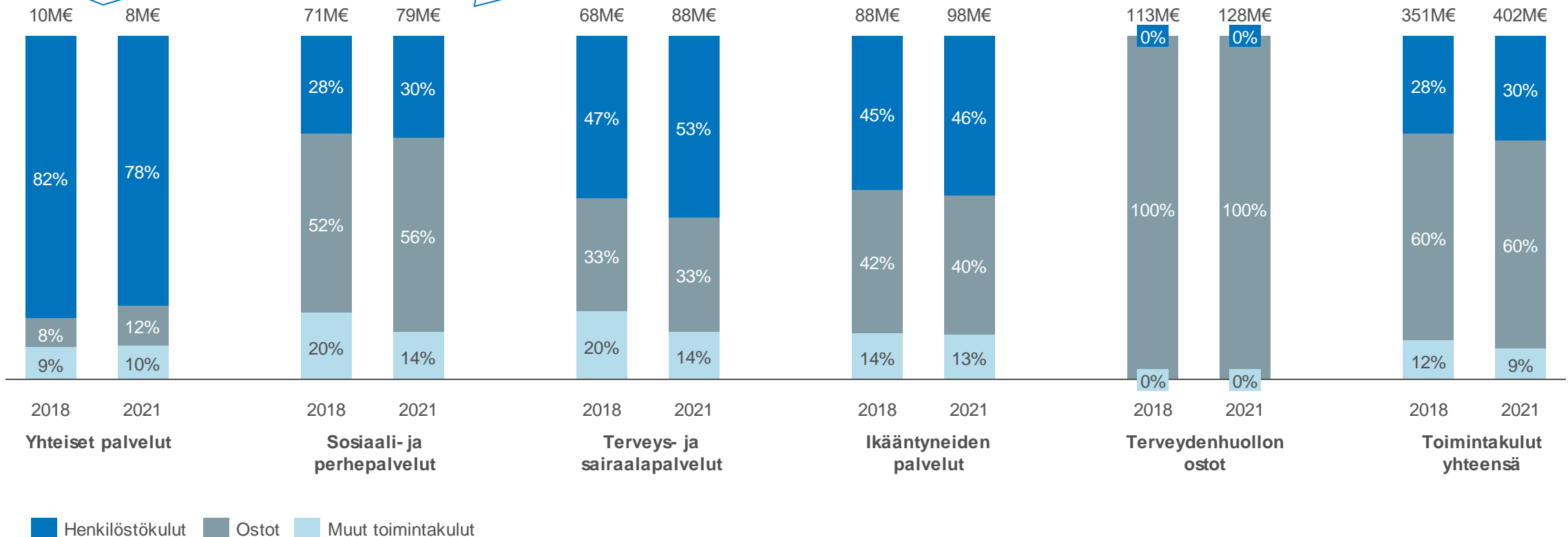
Palvelualueiden välillä on jonkin verran vaihtelua kulurakenteen muutoksessa

Porin perusturvan toimintakulujen jakauman kehitys 2018-2021, % toimintakuluista*

Useimmilla palvelualueilla henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on kasvanut. Poikkeuksena Yhteiset palvelut, jonka muutokseen vaikuttaa laskutus- ja maksukattohenkilöstön siirtyminen konsernipalveluihin (7 HTV) sekä Satasote-hankkeiden poistuminen

Vastaavasti palveluiden ostojen osuus on kasvanut Yhteisessä ja Sosiaali- ja perhepalveluissa – muualla pienentynyt tai pysynyt ennallaan

Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista on noussut 2%-yksikköä. 2% vuoden 2021 toimintakuluista on 7,6 M€

* Henkilöstökulut: tili 400; ostot: tili 430. Vuosi 2021 sisältää toteutuneet toimintakulut, joissa ei ole huomioitu vuoden aikana tapahtuneita poikkeavuuksia toiminnassa. Lähde: Porin perusturvan toimittamat tiedot, NHG analyysi

Sisältö

- 1 Tausta ja tavoitteet
- 2 Tuottavuusohjelman toteutumisen tarkastelu
- 3 Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi**

Jatkossa kehittämisen painopistettä voidaan kohdistaa mm. lähetekäytäntöihin sekä välimuotoisen asumisen ja kotihoidon toimintamallien kehittämiseen

Myös ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen raskaiden palveluiden kysynnän hillitsemiseksi kannattaa

1 Lähetekäytännöt

Havainto

- ESH-lähetteen vähentäminen on ollut Porin perusturvan tavoitteissa. Lähetemäärät eivät kuitenkaan ole vähentyneet tavoitellusti
- Kulukehitys on huolestuttava: ostot sairaanhoitopiiriltä kasvaneet enemmän kuin tuottavuusohjelmassa arvioitu. Satasairaalan tuottavuusohjelma ei ole välttämättä onnistunut vielä painamaan kustannuksia.

Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

- Nykytilanteen kartoitus ja tulevaisuuden toimintamalleista sopiminen: esim. selvitys siitä, ketkä ja millä kriteereillä läheteteitä saavat nykytilanteessa. Tämän jälkeen voidaan mahdollisesti tarkastaa kriteereitä ja niiden noudattamista.
- Tarkastelussa huomioitava, että puolet läheteteistä tulee omien terveysasemien ulkopuolelta. Selvitettävä eroavatko lähetekriteerit eri toimijoiden välillä.
- Selvitetään mikä osa kustannuskasvusta on seurausta asiakasmäärien ja satasairaalan sisäisten kustannusten noususta.

2 Kotihoidon ja yhteisöllisen asumisen kehittäminen

Havainto

- Ikääntyneiden palveluiden kustannukset nousevat tulevaisuudessa: tehostetun palveluasumisen korvaukset ovat jo nousseet. Hoitajamitoituksen nousu vuonna 2023 tulee edelleen lisäämään painetta kustannuksille ja henkilöstön saatavuudelle .
- Kotihoidon kustannukset vaikuttavat nousseen, vaikka peittävyys on pienentynyt

Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

- Yhteisöllisen asumisen kehittäminen: Suunnitellaan konsepti, jossa kartoitetaan mm. mille asiakasryhmille palvelua voidaan tarjota, millaisia tiloja tarvitaan, ja kuinka palvelut tullaan järjestämään
- Kotihoidon edelleen kehittäminen: välittömän työajan osuutta voidaan nostaa esimerkiksi kotihoidon toimintaa optimoimalla (tiimien koko ja sijoittuminen, käyntien optimointi) sekä etäkotihoitoa edelleen kehittämällä

3 Raskaan palvelukäytön ehkäiseminen

Havainto

- Lastensuojelun sijoitukset ja kustannukset ovat nousseet tarkasteluvälillä
- Koronan myötä mielenterveys- ja päihdepalveluiden kysyntä on kasvanut kansallisesti, mikäli näkyy myös sosiaali- ja perhepalveluiden kysynnän kasvuna. Sujuvat avopalvelut edistävät sitä, että kuntalaiset eivät ajaudu raskaampiin palveluihin

Ehdotukset kehittämisen painopisteiksi

- Lasten ja perheiden palveluiden kehittäminen: ennaltaehkäisevät toimintamallit, toimintamallien kehittäminen palveluiden välille (neuvolat, sivistystoimi, perhepalvelut jne.), koulutus sivistystoimeen varhaisen puuttumisen mallista
- Vammaispalveluiden kehittäminen: tuetun asumisen kehittäminen
- Asiakasohjauksen kehittäminen, jotta asiakkaat ovat palvelutarvettaan vastaavissa palveluissa